

Preek. Ds. Joh. Strating – HC Zondag 49

Het vervullen van Vaders wil in Rijksdienst

Geliefden in onze Here Jezus Christus,

'GOD WIL HET' - was de strijdkreet uit duizenden monden, nadat paus Urbanus de tweede in een bezielende toespraak het kruistocht-ideaal onder woorden had gebracht. Een algemene geestdrift voor een 'heilige oorlog' tegen de Turken laaide op in de middeleeuwse kerk. Vooral de befaamde kruistocht-prediker Peter van Amiens gaf de pauselijke oproep door met dat gevleugelde woord. – "God wil het!"

Maar het is wel gebleken, dat het alleen de wil van Peter zelf was.... Geestdrift, en haat tegen de Moslims konden het idealisme van die dagen niet van een mislukking redden. Evenwel - 'UW WIL GESCHIEDE' - met deze derde bede moeten we het toch zo kunnen zeggen in ons leven: God wil het! Maar dan niet omdat wij wel wat willen. Het moet de wil des HEREN zijn. Het gaat erom, dat wij mogen onderkennen, wat de wil van God is, het goede, welgevallige en volkomene (Rom.12: vers 2).

Dan moeten we de wil van onze God en Vader ook k nnen. Want aan wat Hij wil, zullen wij zonder enig tegenspreken gehoorzaam zijn.

De apostel Paulus schrijft dan ook aan de Efeziërs: Weest daarom niet onverstandig, maar tracht te verstaan, wat de wil van de Here is. Wandelt als kinderen van het licht en toetst, wat de Here welbehaaglijk is.

Dan zullen we de schone eenheid moeten zien van Gods Naam, Zijn rijk en Zijn wil.

In de rijksdienst van het Koninkrijk Gods is gehoorzaamheid beter dan welke offerande ook.

Welnu, Jezus Christus heeft ons de verborgen raad en wil van God van onze verlossing volkomen geopenbaard. Hij heeft ook gezegd: "Wie achter Mij wil komen in het Koninkrijk van God, Mijn Vader, die verloochene zichzelf, neme z'n kruis dagelijks op en volg Mij. (Matth. 16 : 24).

Uw wil geschiede door  ns, gelijk in de hemel, alzo ook op deze aarde. Zo komt deze derde bede tot ons van de hemel naar de aarde. Nu kunnen wij geen zaken meer doen me onze eigen-willigheid.

Christus leert ons bidden om: Het vervullen van vaders wil in rijksdienst

Deze bede:

1. Is een belijdenis
2. Vraagt zelfverloochening
3. Zoekt gehoorzaamheid.

1. Deze derde bede k n lange tijd een eenvoudige zaak schijnen. En we! z lang in ons leven alles naar onze wil en wens gaat. Als om zo te zeggen Góds wil op de onze rijmt. Als het alles klopt met wat wij ook zelf graag willen.

Maar het wordt wel anders, als er werkelijk ongerijmde dingen gaan gebeuren en het allemaal niet meer klopt op onze gedachten over wat goed en nuttig, schoon en zinvol is. Daarmee zet de Catechismus zijn verklaring in. Met de woorden: "Geef, dat wij en alle mensen onze eigen wil verzaken en Uw wil, die alleen goed is, zonder enig tegenspreken gehoorzaam zijn". Ziet u wel: het gaat om God!

Deze derde bede zullen we pas kunnen verstaan vanuit de eerste en de tweede. In de verlossing door Christus gaat de HERE in Hem de wereld terugbrengen onder Zijn rijks-glorie. De lof des Heren moet weer worden bezongen. En allen moeten zich buigen onder Zijn rijkswet, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen.

Nu zien wij de samenhang: het gaat hier om het volbrengen van Zijn wil, in rijksdienst.

De berijming van deze bede is dan ook niet geheel zonder gevaar. Wij zingen immers met het Gebed des Heren ook deze woorden: 't Is majesteit al wat Gij doet; dat ieder stil daarin berust' (Gezang 5 vers 4). Maar zo wordt de diepe inhoud toch niet juist weergegeven.

In deze bede staat niet: Here, doe maar wat U wilt. Doch Christus leerde ons bidden: geef, dat ik doe, wat Gij wilt! Daar zit dus achter een zoeken klaar te komen met Gods wil.

Het begin van onze berijming is schoon: "Uw wil is altijd wijs en goed". Daarbij sluit ook de slotregel weer prachtig aan: "En Uw bevelen doe met lust". Daar gaat het hier om.

Niet om Gods bestel, maar wat Gods bevel ons zegt. Christus leert ons 'nier geen stille berusting in ons lot. Maar het rusten in Gods gebod! Anders raken wij juist het gezicht kwijt op God.

Onze Heiland heeft zelf in Gethsemané gebeden: "niet Mijn wil, maar Uw wil geschiedde". Dat is geen spreuk van stoïcijnse berusting. Ook geen mohammedaans fatalisme. Het is een zaak van actieve gehoorzaamheid. In rijksdienst.

De eerste voorwaarde om deze bede na te bidden is, dat wij de wil van God kennen. Wij mensen, kunnen 'subjectief' eerlijk zijn, zeg maar, naar ons idee eerlijk zijn, en toch vaak de wil van de HERE niet zien.

In deze derde bede wordt nu vooral gevraagd om gehoorzaamheid, onderwerping van het leven aan Gods geopenbaarde wil. Daar ligt achter de belijdenis, dat Gods wil goed is. Wij vragen niet om bekendmaking van die wil. Wij belijden, dat die bekend is. Daar gaat deze bede van uit. God spreekt in Zijn Woord immers duidelijk en ondubbelzinnig. Niemand behoeft er naar te raden, of er een slag naar te slaan. Wij kunnen wel eens doen, of Zijn wil ons ónbekend is. Maar dat komt dan hier vandaan, dat we niet leven in het volle licht van de altijd brandende lamp van Gods Woord. Want de Schrift is een lamp en een licht. Sedert God gesproken heeft door Zijn eigen Zoon, is voor niemand de Bijbel duister. De zon van het Woord straalt helder, het is klaarlichte dag! Als wij onze ogen maar niet dichtknijpen of bij eigen kunstlicht leven.

Het is mógelijk Gods wil te kennen.

Dat wordt vandaag door menigeen ontkend. Maar dat is niet te verwonderen ook. AI jaren wordt beweerd, dat de Heilige Schrift als kenbron van Gods wil slechts een menselijk getuigenis is. Een zeer gebrekkige neerslag van de Goddelijke openbaring.

Een dergelijke dwaalleer heeft ingang kunnen vinden, omdat het inderdaad niet zó is, dat de wil van God kant en klaar uit de Schrift is af te lezen. De Bijbel is nu eenmaal geen algemeen woordenboek voor onze "gevallen". En dan komen vaak de moeiten en de vragen en de problemen. Is het wel mogelijk voor vandaag Gods wil te kennen in allerlei situaties?

De één handelt toch heel anders, dan de ander, met beroep op de Schrift! Licht het alles wel zo eenvoudig?

Het is dan ook te meer noodzakelijk, goed te onderscheiden. Daarom begint de Catechismus met de geloofsuitspraak, dat de HERE Zijn wil heeft bekend gemaakt.

En wel voor heel het leven in iedere tijd. En van elkeen. Wij geloven, dat deze Heilige Schrift de wil Gods volkomen omvat, zo belijden we in artikel 7 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Dat is een uitspraak, die gegrond is op het zèlfgetuigenis van de Schrift. AI komen ménsen in hun (soms o zo lichtvaardig) beroep op de Bijbel tot een tegengestelde uitkomst, dan mag dit Gods klare Woord niet worden aangerekend.

God handhaaft het verbond. Hij roept óp tot het leven in het verbond. Het is ook hier een zaak van omgang van de liefde van het kind met zijn Vader. In het verbonden-zijn, in de vertrouwelijke omgang met de HERE (Psalm 25: 14 onberijmd), geeft Hij ons Zijn wil te verstaan. De Bijbel heeft niets weg van een 'wetboek' met paragrafen, waaruit voor elke omstandigheid een daarvoor passend antwoord kan worden opgezocht.

Daarom is in de kerkgemeenschap nooit deze of gene autoriteit, maar alleen Gods Woord de beslissende instantie. En wij zullen elkaar juist als kerkleden vasthouden, door elkaars woorden en daden te toetsen aan Gods onfeilbaar Woord.

In die worsteling, die altijd biddend moet worden verricht, wordt Gods wil hoe langer hoe meer verstaan. Daarom is het begin van deze bede in de uitleg van de Catechismus een geloofsbelijdenis: dat Gods geopenbaarde wil goed is.

De Catechismus drukt zich hier zo exclusief mogelijk uit! "Uw wil die alleen goed is". En "zonder enig tegenspreken gehoorzaam zijn". Ja, dan moet die wil van God in ons hart geschreven staan. De bede: "Uw wil geschiede", heeft te maken met de keuze vooraf, van ons hart. Alleen wie een hartelijk vermaak heeft in de wet Gods, kan pas zeggen: zó

wil God het in mijn leven. Geef nu, Here, dat ik doe, wat U wilt. Ik belijd, ik zeg het U na: "Uw wil is alleen goed".

Uw wil geeft de goede richting aan, want door Uw bevelen ontvang ik het leven (Psalm 119 : 93).

Die lange Psalm 119 is één belijdenis hiervan, dat Gods wil alleen goed is. Die dichter heeft alles uit handen gegeven. Het leek soms heel schadelijk en dwaas, om alleen de wil, de wet van God te volgen. Soms dacht hij: wát zal er nu van me worden? Waar gaat het heen? Wat wilt U toch, O God?

Maar 't is juist omgekeerd gebleken: zij, die Uw wet, Uw wil liefhebben, hebben grote vrede; daar is voor hen geen struikelblok (Psalm 119 : 165). Uit Uw bevelen heb ik inzicht ontvangen. Aan alles, hoe volkomen ook, heb ik een einde gezien, maar Uw gebod is 'onbegrensd'.

Onbegrensde mogelijkheden! (119: 96). Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad. (119 : 105). Dan wordt geen enkele gelovige in de verkeerde zin voor 'verrassingen' gesteld.

Immers, wij hebben te handelen als soldaten van Jezus Christus, die Zijn merk en veldteken dragen. Wij hebben Zijn strijd te voeren. Welnu, een soldaat kent zijn eigen opdracht, midden in de strijd. Maar het slagveld overziet hij niet. Dat doet alleen de opperbevelhebber. Daarom is de eerste eis voor de strijdende frontsoldaat: gehoorzaamheid. Hij mag niet weigeren, een bevel van hogerhand op te volgen, ook al begrijpt hij de betekenis ervan in 't geheel niet. Doen - luidt het parool. Zo ook hier. Ja, nog sterker.

In de oorlog kan een soldaat nog voor onverwachte situaties komen te staan, zodat hij wel naar eigen inzicht moet handelen. Noodgedwongen. Maar dat is nu onmogelijk in de strijd des HEREN. Daarom mogen we ook nooit eigen beslissingen nemen. Want Hij opent op het gebed onze ogen, verlicht ons verstand. En wij kunnen dan Gods bevelen doen met lust.

2. Dat kost zelfverloochening.

Ook daar wijst de Catechismus ons op. Geef, dat wij en alle mensen onze eigen wil verzaken.

De Here heeft ons, mensen, een eigen wil gegeven. Adam, de zoon van God, kende Gods soevereine wil. Nu moest de mens zijn eigen wil in alles richten naar de wil van God. Nee, de Catechismus zegt niet, dat we willòòs moeten worden! Dat wij onze wil moeten doden `.....

Dat is niet christelijk, niet bijbels. Dát is geestelijke zelfmoord!

Maar ik moet de macht van m'n eigen wil volkómen onderwerpen aan Gods geopenbaarde wil en wet. Geen will-lóze overgave vraagt de Here, maar onze wil moet met Vaders wil worden verenigd. Ik moet zelf zeer beslist willen, wat de Here wil. Onze wil, onze zondige tegen-wil moet worden omgebogen door de Heilige Geest. Wij willen de dood, God wil het leven!

Want daar is nu sedert Genesis 3 bij ons het zondig verzet plegen tegen de goede wil van God. "Eigen-wil-ligheid" noemt de Schrift dat. Het eigenmachtig handelen van de mens gaat altijd tegen het vrijmachtig welbehagen Gods in. Alle eigenwilligheid veroorzaakt daarom altijd de chaos, de verwarring, ja, ontbinding, verderf en dood!

Dat is in onze dagen in allerlei variaties te ontdekken, De mens wil autonoom zijn, zichzelf tot een wet zijn, zijn eigen wil plaatsen tegenover de goede wil van God. Dat is niets anders dan de doorwerking van de paradijs-zonde.

Maar wij kennen ook de doorbraak van Góds genade, in 't paradijs begonnen en voortgezet in de zending van Zijn Zoon in het vlees. Gods wel-behagen zal bestaan.

En Jezus Christus predikt ons: "Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf". U weet wel, dat Christus dat zei tot Zijn discipelen op Zijn lijdensgang naar Jeruzalem. Petrus wilde Hem toen van de lijdensweg afhouden. Daarin was die Simon-Petrus een satan, d.i. een tegenstander van de wil van God tot verzoening door voldoening. Alle eigenwilligheid is tegenstand tegen Gods wil ter verlossing. Daarom moeten we allen leren bidden: "Uw wil geschiede!" Christus leerde ons bidden om de gave: 'Geef'. Maar opdat wij daarmee de opgave zouden vervullen: 'onzélf verloochenen'. Als we zó bidden, dan kost het offers. Als God deze bede verhoort. dan

betekent dat mijn afbraak en ondergang, voorzover mijn eigen wil metterdaad staat tegenover de wil van mijn hemelse Vader. Het betekent de ondergang van de oude mens, die steeds weer het doel mist.

Maar het betekent tegelijk de opgang van de nieuwe mens, die Gods bevelen gaat doen met lust.

Nu doen we ook in de Kerk geen zaken meer in eigenwilligheid. Dan zijn de kwade gevolgen niet te overzien.

Een aangrijpend voorbeeld is de geschiedenis van koning Saul (1 Sam. 15). Saul heeft toen bewust gehandeld in strijd met het uitdrukkelijk gebod des HEREN. God wilde Amelek verbannen en verderven als eersteling der heidenen.

De HERE had nog een oude rekening met de Amelekieten te vereffenen (zie Exodus 17). Daarom mocht door Israël niets worden gespaard. Profetie van het eindgericht zat daarin.

Maar Ameleks koning Agag werd niet gedood, en van het vee slechts het minderwaardige. Het beste werd gespaard en meegenomen. En het werd alles vroom gemotiveerd. Als Samuël hierover toorn, antwoordt Saul: "Is Amelek niet verslagen? En moet aan de HERE dan geen offer worden gebracht? God wil het!"

Maar dan legt Samuël de achtergrond van Sauls zonde bloot. En hij zegt: "gehoorzaamheid is beter dan offeranden". Saul wordt de straf van de HERE aangekondigd. Het leek alles nog vrij onschuldig.

Maar Sauls daad van óngehoorzaamheid had de hele strijd die -God voert tot verlossing van Zijn volk, in ernstig gevaar gebracht. Immers, eeuwen later is het een nakomeling van Agag, nl. Haman, de Agagiet, die de vernietiging van de Joden voorbereidde.

Door de ongehoorzaamheid van Saul wilde de satan het vrouwenzaad verderven. Het lijkt vaak zo onschuldig. Maar zo wordt de God van de verlossingen geëxploiteerd voor onze eigen-willige doeleinden. En dat is vandaag nóg het front, waarop de strijd wordt gevoerd.

Onder de leus 'God wil het' kunnen wij komen tot de verkeerde keus! Onze eigen idealen blijven koesteren.

Daar zien we ook het bederf, dat zich in het 'christelijk' leven van Nederland hoe langer hoe meer openbaart. Overal waar men zegt, de strijd des HEREN te willen voeren, maar met behoud van eigen visie, opvattingen en inzichten. Wèl de naam des HEREN noemen, maar niet breken met eigen ongerechtigheid. In koorzang aanheffen het 'Soli Deo Gloria', maar in het praktische leven met Gods eisen marchanderen, dat is: met Zijn eisen schipperen.

Menselijke berekening tegenover de vereiste gehoorzaamheid breekt de kracht van de Kerk van Christus. Het gevaar komt zo dikwijls van binnen uit.

Men kan het nog wel eens horen, dat men zegt: "het komt met ons en onze kinderen, wat de hemelse zaligheid betreft, wel voormekaar. Als we Jezus maar liefhebben....."

Waarom al die strijd om het recht van God? Je zaligheid is er toch niet mee gemoeid.....?

Doch de Schrift zegt: "buiten zullen zijn de tovenaars. Voorwaar, weerspanningheid is zonde van de toverij!" Onze zaligheid staat hier op het spel.

Eigen wil verzaken - dat noemt de Schrift zelfverloochening. Het betekent letterlijk: neen-zeggen tegen onszelf, tegen onze zondige eigenwil. Het is: al wat we zelf denken en menen - willen laten kritiseren, laten beoordelen, door het Woord van God.

En daar leert Christus ons hier om bidden. Opdat onze hoop herleef naar Zijn gebod. En dus ook naar Gods belofte. Zo wil Hij ons bij Zijn wil terugbrengen, de koningswet van Zijn Rijk.

3. Dat heeft alles te maken met onze getrouwe dienst aan God. De Catechismus spitst deze derde bede dan ook toe op ons ambt en beroep. Dat is wel heel nuchter gezegd.

Want daarmee denkt ons leerboek niet alleen aan hooggeplaatste en aanzienlijke mensen in deze wereld. Niet alleen aan koningen, ministers en ambtsdragers in de Kerk. Neen, in de dagen van de opstelling van de Catechismus sprak men óók van het ambt van de ouders, dacht men aan de huisvaders en moeders in het opvoeden van hun kinderen. Onze Heiland neemt ons met die derde bede mee, uit de Kerk en uit de binnenkamers, de straat op - naar ons dagelijks werk. Dáár hebben we in alles naar de wil Gods te

handelen en in Zijn waarheid te wandelen. Wij worden niet tot het buitengewone, maar tot het heel gewone geroepen. In ons ambt en beroep hebben we te tonen, dat de ere van de HERE ons leven beheerst.

Want zó werken we heen naar de voleinding. Opdat op deze aarde kome, wat de hemel tot hemel maakt: de volstreckte en algemene gehoorzaamheid.

Want hier wordt onze gehoorzaamheid opgevoerd naar de hoogte der hemelen. Daar is de rijksdienst der engelen, die God dienen met heldenkrachten, en vaardig passen op het woord van Zijn mond.

Nooit spreken ze tegen, nooit weigeren ze te werken of gaan ze in staking. Want ze zijn gediensstige geesten, opgenomen in de rijksdienst van de grote Koning. Engelen hebben Christus gediend op alle grote momenten van de wereld- en kerkgeschiedenis.

Welnu, zo leert Hij ons bidden, zó zult u uw ambt en beroep, getrouw vervullen tot Gods eer.

Zó, als de engelen in de hemel doen. Gelijk in de hemel, alzó ook op de aarde!

Daar, in de hemel, is het centrum van verzet al gebroken. De hemel is al gezuiverd van alle óngehoorzaamheid. En tot dié hoogte moet onze ambtsdienst op aarde worden opgevoerd. Ons huis en kantoor, ons huwelijk en gezin, onze studeerkamer en onze slaapkamer - ze zijn het rijksgebied waarop wij - met engelen-gehoorzaamheid - de wil van de grote Koning moeten doen.

Deze getrouwe dienst kost ons vandaag nog niet ons brood, ons werk, onze vrijheid, ons leven. Maar dat kan heel gauw anders worden. Want ook de duivel is bij ons, die telkens appèlleert op onze zondige wil. Hij doet ons ermee gáán de richting van het verderf, op de brede weg. Een kleine tijd heeft hij nog, maar des te groter is zijn activiteit. Onze gehoorzaamheid kàn zo maar worden verzwaaard. Er komen tijden, waarin het zwaar en moeilijk wordt om te bidden: "Uw wil geschiede". Als Gods rechten in het dagelijks leven hoe langer hoe meer worden genegeerd. Als de antithese om Christus' wil wordt weggewerkt. De duivel heeft grote toorn, en zijn gedachten zijn ons toch niet onbekend! Dan kan die derde bede dezelfde klank en diepte krijgen als voor Christus in Gethsémane. Dat heeft de Heiland ons Zelf voorzegd. Ons kruis opnemen en nog vrolijk dragen ook! En dat niet tèn wil en dank, maar mét wil en dank. Zonder voorbehoud. Zonder enig tegenspreken. Maar even gewillig en getrouw arbeiden als de engelen in de hemel doen.

Ons kruis. Dat zijn maar geen zorgen en noden in de zin van: "ieder huisje heeft z'n kruisje!" Maar het is alle lijden, dat ons niet zou overkomen, als we niet achter Christus waren angekommen. Alle lijden, dat ons van de vijand overkomt.

Alle vernedering, verachting, bespottung om Christus' wil. Dat kruis moeten we dan niet ontlopen of laten liggen, maar opnemen en dragen. Vrolijk dragen. En kruisen zijn er niet, om alleen maar gedragen te worden, maar om er aan te sterven. Zo blijven we bidden.

Maar is dat niet te hoog gegrepen? Een onbereikbaar ideaal? Wij zijn immers onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad!

Hoe zal dan ooit op aarde Góds wil kunnen geschieden door ons? Zoals de engelen in de hemel het doen. Zeker, dat 'onbekwaam' staat in onze belijdenis. Maar ook het 'tenzij', en dat vergeten we wel eens al te vaak. "Tenzij wij door de Geest Gods wedergeboren worden!". Zó herstelt Christus ook de verhoudingen in het Huis van Zijn Vader. Hij weet, dat engelen toch maar knechten zijn in het huis, maar Zijn broeders zijn meer dan knechten. De Vader heeft hen tot zonen aangenomen. En is een zoon in huis niet meer dan een knecht? Welnu, Jezus Christus zei het eens zo: "wie doen de wil van Mijn hemelse Vader, dié zijn Mijn broers, Mijn zusters en moeder". Hij zei niet: "die deemoedig belijden, dat ze onbekwaam zijn tot enig goed". Maar die Vaders wil doen. Die door de Geest Gods wedergeboren zijn. Zo staat heel ons leven onder de klém van deze derde bede. Vader, hier sta ik, ik kan niet anders, ik wil ook niet anders dan Uw wil volbrengen. Geef, dat wij het hoe langer hoe meer doen in engelen-gehoorzaamheid. Loof de HERE, mijn ziel! En berust in - heb vertrouwen op - 's Heren welbehagen. Hij doet weldra de morgen dagen. Ja, wij zullen zingen tot Zijn eer: Onze redder is de Heer!

Amen.